

**Nr 29
2008**

Örträsk Allehanda

-organ för Örträsk intresseförening.

Kåseri med Levi Bergström

**Senaste nytt om
gymet!**

Tänk på miljön

**Årets storfiskare
- vem blir det?**

God Jul och Gott Nytt År!

önskas alla våra läsare

Ordföranden har ordet

Jag brukar alltid försöka hålla mig till det positiva varje gång jag skrivit i ÖA.

Det positiva som i sig sprider dessa ringar av hopp, framtidstro, glädje, och förhoppningsvis komma tillbaka med mer än full kraft. Det brukar ha den effekten på det mesta i motsatts till det negativa. När rykten om Öregården så når oss, blir jag mer än förtvivlad. Vi vet att det blir fler av de äldre-äldre i framtiden och vi känner också väl till att de som vill flytta hem efter pensioneringen ofta har många år av skattekraft och även på andra sätt, bidra till bygden. Frågorna hopade sig och jag kan inte påstå att vi fått svar på alla funderingar.

Det är större än så. I DN läste jag nyligen att fler vill bo i glesbygden och att de kommer gärna långväga ifrån. Javisst, välkommen, men till vad? Vi måste bibehålla viss service för att kunna ha en levande landsbygd. Det är kravet. Inte en videouthyrningsbutik, eller en klä-affär.

Nej, Räddningstjänst, Öregården, Dagis, Affär. Det sista vi har och jag bävar för effekterna av att när det ena försvinner, försvinner det andra också. Men Örträskborna är ju ett företagsamt släkte och ont krut förgås inte så lätt, så det vore mycket märkligt ifall inte vi återigen gör avtryck för framtiden. Jag hyser alltid tro på framtiden och att landsbygdens värde mer och mer kommer att kunna utvecklas. Det

2

med människor och deras okuvliga vilja till samarbete.

Kanske inte i det stora alltid, men i att var och en bidrar med sin unika person att finnas i en bygd. Köptrohet, en viktig ingrediens i bygdens fortlevnad. Att hålla ihop, när det gäller. Eller som en bekant uttryckte sig.....don't mess with n' Örträskar'....

Stöd oss därför, alla ni som känner för oss, vi behöver er, utsocknes, som insocknes.

**GOD JUL & GOTT
NYTT ÅR!**
Gun Rehnman ordf.

Medlemsavgift:

Fullt betalande medlem: 50 kr/ år

Bankgiro: 5292-2366

GLÖM INTE att skriva ditt namn och adress på inbetalningen!

Redaktionens kontaktpersoner:

Gun Rehnman, tel 0932-303 88 E

-post: r.gun@telia.com

Linda Öhrman tel 0932-301 14

E-post: lindelin@passagen.se

ÖA, Örträsk Allehanda

utkommer som medlemstidning. Den finns även tillgänglig på Örträsk Livs och ICA, V Örträsk, för tio kronor.

TACK för alla textbidrag som inkommit!

Manusstopp

Redaktionellt material är alltid välkommet. Maila gärna ditt bidrag som en word-fil till våra kontaktpersoner. Det går också bra att lämna in handskrivna bidrag.

Manusstopp är **15 maj** för sommarnumren och **15 november** för vinternumren. För eventuella stavfel m.m. ansvarar Linda som klippt & klistrat

I detta nummer av

Ordförande har ordet	2
Tänk på miljön (Cia Landström)	3
Förskolan Öringen (David & Märta)	4
Heel	5
Tankar tillbaka (Levi Bergström)	6
Örträsk hembygdsförening	8
Inför julen (Astrid Helletun)	11
Årets Örträskare	12
Gymet i gammelskolan (Michael Stenberg)	13
Aktiviteter	14
Ekomuseet (Elisabet Lycksell)	15
Rågmjölslimpan (Hans Gustafsson)	16
Årets storfiskare (Gunnar Eriksson)	19
Öregården och byns framtid	20

TÄNK PÅ MILJÖN

Cia Landström

Nu i höst/vinter kommer Filip och Meija från klass två på Castorskolan att delta i ett miljöarbete. Det började 15 oktober och pågår ända fram till 15 april -09. Det är WWF som står bakom projektet och IKEA. Alla lågstadielklasser (1-3) i Sverige är inbjudna att medverka.

Konceptet är BUSENKELT!

Istället för att slänga de utbrunna värmeljusens lilla ALUMINIUMHÅLLARE i soppåsen så samlar man dem i en skokartong eller påse.....När den är full så lämna det till Filip eller Meija. Ännu hellre, ta en sväng förbi dagis och håll ner dem i den blåa IKEA-kassen som hänger där i hallen. När så kassen är full tar Filip/Meija med den till skolan och tömmer den där. Meija och Filip vet att ALUMINIUM lagras i naturen. Det försvinner aldrig! Istället för att bli ett gift som lagras så varför inte ÅTERVINNA det. Vad blir resultatet för de som samlat mest då?

Jo, den klass som lyckats bäst, vinner pris i form av en upplevelse för hela klassen och en summa pengar. En del av dessa pengar skänker man till en miljöorganisation av något slag.

Vad skulle vara en upplevelse för dig Filip?

" det skulle vara att alla i klassen fick åka helikopter"!

Okey - Ingvar Kamprad - inte så miljövänligt kanske men ställer du upp??

Du då Meija?

"Ja jag tycker det skulle vara kul att hela klassen fick fara till Leos lekland, en hel dag, med lunch och fika och allt så klart"! eller

" att klassen fick massa nya spel- roliga sällskapsspel - till skolan"!

Ja gott folk - sätt igång att samla!

KÄMPA PÅ FILIP och MEIJA!

LYCKA TILL HELA KLASS 2 I BJURHOLM

Förskolan Öringen!

David Henriksson, Märta Vändin

På förskolan Öringen går det 8 förskolebarn och 3 fritidsbarn. Vi är två ordinarie personal och en som jobbar extra när det behövs. Vi har även en praktikant här på måndagarna, samt en del lov.

Vår verksamhet är som de flesta andras, förutom att vi har förmånen att ha en väldigt stor inommiljö och en jättebra utemiljö.

Marion, Daniel, Ella, Anton och Vidar

En vanlig dag på förskolan börjar med frukost, lek/pyssel, samling, där vi sjunger, äter frukt och pratar om dagen, utgång, lunch, sagostund, sedan sover de mindre barnen.

Eftermiddagarna varierar beroende på vilka och hur många barn vi har. Med aktiviteter som bad, målning, olika teman, bakning, ljud, bokstavs- och sifferträning för de äldre barnen.

Ca en gång i månaden går vi till Öregården och sjunger för de gamla. Det tycker barnen är roligt och spännande. På Öregårdens önskan försöker vi även att gå dit med de lite större barnen och pyssla ibland. Vi ska baka pepparkakor där nu i december.

Axel och Felicia

Ett samarbete med förskolan Bitvargen i Balsjö har inletts, där vi besöker varandra några gånger per termin. Detta för att våra barn ska lära känna lite fler barn inför skolstarten i Bjurholm.

Vi besöker även simhallen i Bjurholm 2-3 gånger per termin, samt badar i vår egen bassäng här på dagis lite nu och då.

Musiken är en stor del av vår verksamhet. Vi sjunger, dansar eller målar till musik varje vecka.

Vår fantastiska utemiljö, försöker vi vistas så mycket som möjligt i. Där leker vi, plockar bär, pysslar i växthuset, grillar, går på upptäcktsfärd, åker pulka, bygger kojor. Ja, listan kan göras lång.

Nu inför Julen får barnen, från och med den första december, träffa björnen "Julle" på samlingen. Ett populärt inslag sedan några år.

Med dessa ord önskar vi på förskolan Öringen er alla en

Ida

God jul

och Ett Gott Nytt År!

Årets skivtips

HEEL

Medlemmarna i Heel är:

David Henriksson Sång
 Marcus Elisson Gitarr
 Magnus Öberg Bas
 Alexander Gustavsson Trummor
 David Jonasson Keyboard

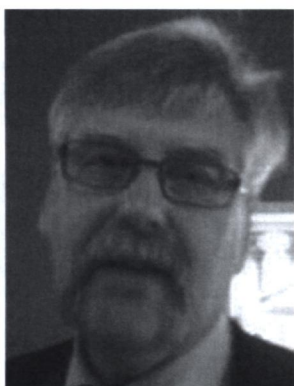
Info: www.heelsite.com
www.myspace.com/heelsite

Skivan har release våren 2009.

TANKAR TILLBAKA

Under mina uppväxtår på Västra betydde sjön, Örträksjön, väldigt mycket för mig. Jag kunde se en mängd olika saker som ständigt upprepade sig. På vintern vid 9-halv 10-tiden på söndagarna sågs Attner Lövgren gå eller sparka efter sin stakade väg från Lillövnäset till Fårbäcksmynningen för att tjänstgöra som kyrkvård vid 11-gudstjänsten i kyrkan. På sommaren vid motsvarande tid roende samma sträcka och för samma ändamål.

På försommaren stod man ofta och tittade på n´Erik eller n´Otto körande flottarbåtarna, som drog timmertorna längs sjön. Och ibland trotsade man mors förbud och for ut och sprang på timmerstockarna.

Fisket var min största fritidssysselsättning, och speciellt då att sitta och meta intill grannen Gustav Lagedals vase (ett risknippe som sätts i vatten för att locka fisk). Att jag fick göra meta just där härrörde sig från att jag då och då hjälpte honom med att lägga ut och ta upp näten genom att ro hans båt. Vid en sådan vase samlades fisken och speciellt på större djup var de större abborrarna. Slå lake eller gädda på de tidiga isarna var ofta ett blött äventyr eftersom isen oftast brast.

Jag har ju fått uppleva tid utan bro i Utifällan och då man körde bil från Storlövnäset vid Algot Alperuds och över till Fårbäcken och uppför den tämligen branta backen upp mot Valfred Jakobssons (då levde han). På sommaren rodde man ju tvärs över för man föddes ju nästan med åror i händerna.

En speciell händelse som kunnat sluta i katastrof inträffade en vintersöndag. Jag minns inte om det var på en av de roligaste söndagarna på året, nämligen skyltsöndagen eller om det var vid besök hos morbror Nilses, kyrkvaktmästaren. Då for hela familjen över på Östra och såg i skyltfönsterna hos Svante Bergs, Emil Nilssons, Konsum och Einar Renmans. Förmodligen tittades också på Ruths tygaffär men det intresserade mig inte. Men det absolut roligaste och godaste var att besöka Ritz konditori och få den årliga Parisersmörgåsen. (Det är väl så att om man får det man tycker mycket om, en gång per år, så minns man det och det gör jag. Samma gäller för den stora kartongen fylld med äpplen som Ola Nygren sålde varje år under adventstiden.)

Vi sparkade alla fem, mina föräldrar och syskon. På hemvägen, då det var mörkt, for pappa lite före oss. Efter ett stycke ut på isen i riktning rakt mot vårt hem, kom han tillbaka och konstaterade lugnt att "Vi gör en lite sväng". Lite konstigt att göra omvägar men så blev det. Ingen frågade då varför men förmodligen viskade han till mamma varför. När vi kom hem började man ju undra över det och då berättade mamma att det slagit upp en vak som pappa såg och vi for helt enkelt runt den.

Örträsk hembygdsförening tackar för året som gått och önskar GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

Hej alla som vill vara medlemmar i vår hembygdsförening!

Årets hembygdsdag den 13 juli bjöd på fint väder detta år. Dansare och spelmän från Vindelådalens spelmanslag gav feststämning och vårt duktiga teatergäng gjorde sitt bästa i **Krönikespelet**. Där västeröver. Siv Burman med ungdomarna Anna Sjöberg, Sandra och Lovisa Berggren gav en fin inramning åt föreställningen med sitt fiolspel. Låtarna som spelades har en tradition tillbaka till Finn Påhl.

En annan lyckad dag var **marknadsdagen** den 19 juli. I samband med Örträskloppet erbjöd föreningen privatpersoner som hade något att sälja att hyra bord. I serveringen blev "trycket" häftigare än väntat. Vi beklagar att våfflorna tog slut lite för tidigt.

Midsommardansen som planerades och genomfördes av byns ungdomar blev en succé, både när det gäller publiktillströmning och inkomster. Flera vuxna närvarade vid festen. Man nådde målet att arrangera en fest som vänder sig till en mera blandad publik. Med det minskade också "stökigheten" på parkeringen. Speciellt TACK till ungdomarna!

Åtgärder för att minska energianvändningen har genomförts. Föreningen har fått beviljat bygdeavgiftsmedel för ändamålet.

Vissa rördragningar har gjorts för att kunna tömma systemet bättre.

Elmätaren i Erik Lars gården har plockats bort och kabelnätet har grävts om så att elcentralen i Dalgården nu är den enda vi betalar fast avgift för.

Vi har också valt att "säkra ned" från 35 till 25 amper. Det storkök som Dalgården utrustades med hade många energislukande maskiner som inte används längre. Vi kommer också att installera en solvärmepanel på söderväggen. Den kan hålla luften i rörelse och också tillföra värme utan att dra någon el.

Avvattnings från hänggrännor och stuprör har ordnats med delvis en tillfällig lösning. Träskulpturen finns över vintern bakom en presenning för att minska slitaget.

Margoth Elfving ordf.

Preliminär verksamhetsplan 2009

Ny styrelse som väljs vid årsmötet i mars 2009 kan besluta annorlunda

Årsmötet är planerat till 28 mars på restaurang Pärlan 15.00

Kursverksamhet med inriktning mot byggnadsvård planeras även detta år. Samtidigt som deltagarna får kunskaper på området får vi hjälp med underhållet på vårt hembygdsområde. Kursen om hur man bygger en "skihaga" som var planerad till verksamhetsåret 2008 kommer att anordnas våren 2009, sannolikt maj månad. Du som känner för att lära dig om detta hör av dig med anmälan.

Traditionellt valborgsmässofirande på hembygdsområdet planeras till 30 april om förhållandena tillåter. Örträskbygdens Intresseförening är medarrangör.

Vi firar nationaldag den 6 juni med öppethållande och servering.

Midsommarafteon hålls öppet med servering 12.00 – 15.00. Lekar och dans för barnen kommer att anordnas i samarbete med Örträskbygdens intresseförening

Midsommardagen: Dans för gammal som ung anordnas i logen 21.00 – 01.00

Under juli månad hålls öppet dagtid med servering 12.00 – 16.00 alla dagar
När Dalgården är uthyrd inställs öppethållandet, och detta meddelas på anslag vid vägskylden.

Hembyggsdagen firar vi den 12, alternativt 19 juli med underhållning och aktiviteter. **Krönikespelet kommer inte att uppföras detta år. Istället planeras ett annat teaterstycke som kommer att framföras detta år.**

Loppmarknad anordnas en lördag i juli.

Föreläsnings- och berättarkvällar planeras under verksamhetsperioden.

Reparationsarbeten som planeras för 2007

Rivning och uppförande av ny "skihaga" för inhägnad av området.

Utvändig målning av Erik-Lars gården och Bagarstugan.

Utvändig målning av fönsterfoder mm Dalgården och Bagarstugan.

Monteringsarbeten för belysning Dalgården.

Översyn dränering Dalgården.

OBSERVERA att alla reparationsarbeten sker på ideell bas. Anmäl intresse och ställ upp för din hembygdsförening.

Om du vill stödja oss som medlem

OBS! höjd avgift från och med 2009

Medlemsavgiften för 2009 är 100kr. per medlem

Det innebär att varje medlem som är 18 år och över, ska betala **100 kr per år.**

Barn och tonåringar upp t.o.m. 17 år kan vara medlemmar för **20 kr per år.**

Medlemsavgiften betalas via **p-giro 73 32 94 – 3, alt bankgiro 5374 - 3753**

Märk talongen **"Medlemsavgift 2008"**

Adressera: Örträsk hembygdsförening

Observera att Du måste lämna uppgift med namn och adress om du vill bli registrerad som medlem.

Örträsk hembygdsförening är ansluten till Sveriges Hembygdsförbund. Det ger oss förmånliga villkor när det gäller såväl vår försäkring som avgifter till STIM

Den avgift föreningen betalar per medlem till Hembygdsförbundet är för närvarande 15 kr/ per medlem

Föreningen betalar för samtliga registrerade medlemmar även s.k ständiga medlemmar som beviljats medlemskap på livstid. Det är alltså fullt tillåtet även för "ständiga medlemmar" att betala medlemsavgift.

Minnesfonden

Föreningens minnesfond är till för alla som vill skänka pengar till vår verksamhet. Minnesfondens pengar går i huvudsak till Erik-Lars gårdens underhåll enligt de önskemål som fastställdes när fonden grundades.

Om Du vill skänka en gåva eller göra en donation är det samma postgiro alt. bankgiro som gäller p-giro 73 32 94 - 3 eller bankgiro 5374 - 3753

Märk talongen "Minnesfonden"

Om Du inte vill vara anonym som givare, vill vi gärna ha adress och namn på avsändaren.

Om du önskar hyra hembygdsföreningens lokaler

Vänd dig till : Margoth Elfving Tel. 0932 - 30075

e-post: ortrask.hembygd@telia.com

Priser:

Dalgården: 2000 kr: Du hyr då lokalen från 16.00 dagen före festdagen till 16.00 dagen efter festdagen.

500 kr för enstaka sammankomst dagtid

Logen: 500 kr per tillfälle

Bagarstugan 50 kr per tillfälle

Om du har ideér eller åsikter du vill framföra om vår verksamhet skriv i "dagboken" på hemsidan www.ortrask.se

VARMT VÄLKOMNA TILL ETT NYTT VERKSAMHETSÅR!
Styrelsen för Örträsk hembygdsförening

Astrid Helletun, född
Alperud, numera boende
i Hörnefors, skickade
detta fina bidrag till
bygden.

TOMTAR PÅ LOFTET

Kan man som det sägs ha tomtar på loftet
Nu när det börjar bli ont om lador och logar
Nej, de får nog hålla till någon annanstans
Långt borta i djupa och milsvida skogar

Men de som äger gamla lador och hus
Visst vore det trivsamt med en sådan figur
Som såg till att allt var som det skulle på gården
Och som värnade om både människor och djur

Inga stora fordringar torde han heller ha
Annat än ett fat med gröt på julekvällen
Att håla sig väl med tomten är viktigt
Så att han inte drar iväg till andra ställen

Nog tycker man väl lite synd om honom
där

När han ligger i höet på ladugårdsvinden
När kylan tränger in genom glesa väggar
Och rimfrosten biter sig fast i hår och på
tomtekinden

Han ligger där och drömmer om svunna tider
 Och stjärnorna blinkar i kall vinternatt
 Plötsligt känner han sig både lycklig och varm
 Han har fått sällskap av Strimma, gårdens
 gamla katt

De sover tillsammans tills morgonen gryr
 Då han har sina sysslor att sköta
 Han ser till att allt på gården är i ordning
 Men håller sig undan för att ej gårdsfolket möta

Så kan man kanske tänka sig en tomtes liv
 Men det är väl bara fantasi och saga
 Rydbergs tomte bodde ju också på ett loft
 Men vem var det som gröt till honom laga?

De finns ju de som sett en riktigt tomte
 Inte rödklädd men i grå vadmalskläder
 Men julens tomte ser ju ut på ett annat vis
 När han på julekvällen med klappar barnen
 gläder

INFÖR JULEN

Stjärnorna tindrar i den kalla vinternatten
 Isen har lagt sin bro över vida vatten
 Rimfrosten gnistrar i björkarnas grenar
 Och snön ligger mjuk på mossiga grenar

Adventsljusen brinner i pyntade fönster
 På snön utanför bildas flammande mönster
 Det är fridfullt och lugnt efter dagens bestyr
 Stjärnorna slocknar när morgonen gryr

Det lider mot jul och förväntningen är stor
 Hos alla de som på jultomten tror
 De önskat sig klappar både stora och små
 Och hoppas att allt det de önskat nu de ska få

Sedan blir det julbord, tänk all den goda maten
 Som ligger så läcker och fin på alla faten
 Det äts och det dricks medan julljusen brinner
 Och även kakor och bullar till magen vägen finner.

Men det finns ju de som detta överflöd saknar
 Och ej har fått klapp i en strumpa när de vakna
 Som inte får sätta sig vid dukade borden
 Och på julafton känner sig ensamast på jorden

För ensamma och hemlösa är julen en plåga
 Mat och en bädd och ljus med sin varma låga
 Skulle nog bidra till att julen ej blev alltför svår
 Sänd en tanke till dem när vi själva till julfirandet går

Vi tackar å det
 varmaste och önskar dig Astrid, en riktigt
 GOD JUL & GOTT NYTT ÅR!
 Tack också till alla andra som bidragit med material!

ÅRETS ÖRTRÄSKARE 2008

**Svante Axelsson,
en entusiast av dess like.**

Föddes på Sörsia 5 juli 1936, alltså har han nått den aktningsvärda åldern av 72!! Säkertligen konserverad, skulle jag tro, Svante bär sin ålder med heder....167 cm lång, nått och liten i kroppen, axelbred ända ner till fötterna.....hans egen beskrivning av sig själv.

Gick realskola och gymnasiet i Lycksele och efter militärtjänsten drog Svante ner till Stockholm och GIH. Efter två års studier arbetade han som idrottslärare tio år i huvudstaden och sen 27 år i Västerås.... Så länge har jag pressat svetten ur ungarna, hur många ton svett blir det?.....kommenterar Svante! En anse- nlig mängd säger jag, utan att ens våga tänka på den soppan...!

Nåja, hem igen -97, tror han, för mellan Västerås och Sörsia, under tiden reparationerna pågick. Men så fick han äntligen fast adress i bygden. Till lycka för oss alla, vill jag påstå. Han är den som alltid ställer upp vid mån av tid och vi känner alla till hur värdefullt det är i alla sammanhang. Musiken då? Jo, den har alltid varit betydelsefull och spelandet på hemma- orgeln har alltid varit stunder av glädje för vår Svante. Men tekniken går hela tiden framåt och efter ett Noliabesök, gick Svante ut med en ny key- board under armen.

Tanken på kören kom nog till som ett hugskott nere i stugan vid sjön, men så har det också vuxit till en stolthet för alla i bygden. Medlemmar kommer och går, men Svante består, tack och lov. Vid mitt besök, sjöngs det som aldrig förr och att kören bara blir bättre och bättre kan jag verkligen vittna om. Den insats som Svantes verk står för, sång musik, över alla gränser, är gott för både lyssnare och sänjan. Inte minst folkhälsan!

Till Svantekören och Svante själv, önskas därför en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT SÅNG ÅR, med, som vi ser fram emot, många framträdanden!

Gun Rehnman

*Svante och Gun
Foto: Åke Runnman*

Foto: Linda Öhrman

GYMET ÄR PÅ VÄG ATT STARTA I GAMMSKOLAN

Efter en del turer med ansökningar till stiftelser och fonder som både blivit avslagna och antagna är vi nu i faggorna till att etablera en modern träningslokal på gammskolan i Örträsk. Man kan väl säga att det hölls ett uppstartsmöte för en arbetslinje på gammskolan lördagen den 8:e november mellan Anders Söderlund, som under Örträsk livs HB numera äger fastigheten, och delar av styrelsen till gymsektionen som står under Örträsk sportklubb. I förtydligande syfte presenteras härmed denna styrelse som inbegriper namn som Joakim Blom, ordförande, Lars Jengvert, sekreterare, Tomas Jonsson, kassör, David Henriksson samt en i dagsläget vakant plats.

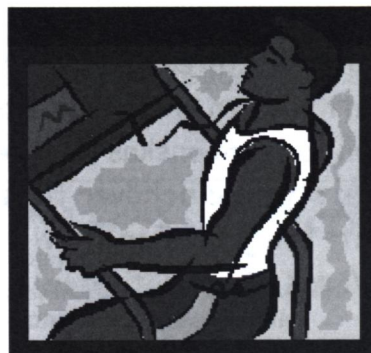
Vad behövs då göras i lokalen? Det enda omedelbara renoveringsbehovet som Anders själv vill bli behjälpt med är målning. Gymstyrelsen med anhängare förväntas ta penseln i vacker hand.. Anders Söderlund ordnar med gipsväggar, regler och en luftvärmepump. Det blev också tal om att en duschkabin ska installeras på en av toaletterna.

Innan någon större händelseutveckling rent penningamässigt kan ta vid vill Idrottslyftet som är en förgrening under Riksidrottsförbundet ha diverse dokument som offertbeskrivning, hyreskontrakt och kommunala bidragskvitton. Dessa planeras att skickas så fort som möjligt.

Ekonomin då, hur ser den ut?

Idrottslyftet kommer att donera eller bidra om man så vill med 92.000 kronor. Detta gör man efter en tidig kravbild från deras sida som angav att man bara var villig till att bidra med lika ekonomiska medel om en annan finansiär också fanns med. Denna finansiär heter bland andra Lycksele kommun som i samråd med intresseföreningen bidrar med 72.000 kronor. Just den här summan har ju omdisponerats från den tidigare planerade ridverksamheten i byn. Örträskbygdens intresseförening kommer till detta att bidra med 20.000 kronor. Framledes kan det behövas extra ekonomiska medel för att uppehålla och eventuellt utöka kvalitén på gymmet som medlemsavgifter inte kommer att kunna täcka. Därmed emottas tacksamt donationer från andra intresseorganisationer som är knutna till Örträsk. Idrottslyftet kommer alltså att bidra med 92.000 kronor, och med det har Idrottslyftet formulerat ett inköpskrav på 180.000 kronor av nödvändig materiel. Att Idrottslyftet har ett sådant krav är lätt att förstå då de är angelägna om att dels på något sätt säkerställa gymets förverkligande, och att inte merparten av pengarna tas ut på en hejdundrande fest för Örträskborna till exempel...

Hyreskostnaden kommer uppgå till 31.500 kronor per år. Lokalerna som kommer att utnyttjas är alltså halva gamla träslöjdssalen och skolsalen intill. Den totala ytan motsvarar 105 m². Lycksele kommun bistår med ett årligt hyresbidrag uppgående till 16.000 kronor.

Vad kommer jag som bybo mötas av när jag tittar in i gymet då?

Du kommer kunna begagna dig av en motionssektion som kommer innehålla motionscyklar, löpband, roddmaskin och något som kallas för skitrainer. Det sistnämnda redskapet ska likna längdskidåkningens rörelsebana.

Det rent styrketräningsmässiga kommer bland annat bestå av en träningsstation där man kan utföra allahanda övningar. Multigym kallas det med ett finare ord.. Vidare så planeras benpressmaskin, mag- o. korsryggsapparat, ryggmaskin, Smith-maskin, fria vikter och en hel del annat matnyttigt för hela kroppen.

Michael Stenberg

Aktiviteter våren 2008

Februari

Årsmöte sportklubben, datum se lokala anslag
22:a årsmöte intresseföreningen (preliminärt datum)

Mars

Vecka 10 sportlovsaktiviteter Se Lyckselebladet, lokala anslag samt hemsidan
28:e årsmöte hembygdsföreningen

April

4:e Pimpeltävling Långsele
11:e pimpeltävling Vargträsk
18:e final pimpeltävlig Örträsk

Maj

Gemensam städdag badplats & hembygdsområdet, se lokala anslag samt hemsidan

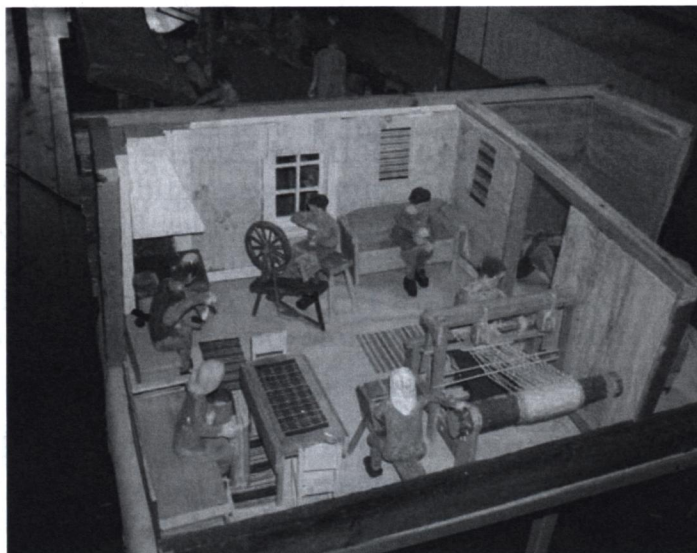
UPPMANING TILL BYBOR & ANDRA INTRESSERADE

Vi vill i detta nummer av ÖA passa på att uppmana alla att lösa medlemskap i alla våra föreningar! I tider som dessa är det viktigt att vi samlar oss och visar att vi är en enad bygd. Kom på årsmötena och gör er röst hörd, kom med förslag på vad som önskas av föreningarna.

En styrelse behöver få veta vad medlemmarna tycker för att de ska kunna göra ett bra jobb. För att vi ska kunna påverka och förändra så måste vi hjälpas åt. Vi ses på årsmötena :o)

Anna Börjesson och Linda Öhrman

Ett spännande nytt år 2009 väntar

Bilderna ovan visar några närbilder från Paul Karlssons fina modeller, som åskådliggör nybyggarepoken och speciellt Vargträsk's historia på ett mycket levande sätt. Norra sidan av ladugårdsvinden kommer på ett enkelt sätt att inredas som ett "rum i rummet" för dessa.

Under hösten har vi ansökt om och fått godkänt att omdisponera redan beviljade byggeavgiftsmedel (drygt 12 000 kr) för ombyggnaden. Egna medel finns, men vi kommer att använda begagnat virke i stor utsträckning för att minska kostnaderna. Vi söker för närvarande grånat virke från gamla lador, vilket väggarna kommer att

klädas in med. Till taket behövs ohyvlad sågat virke. Sponsring från skogsbolag och andra skogsägare kommer att prövas.

Vad gäller kornlogen som Sonja och Tomas Holmström skänkt lämnades bygglovsansökan in i slutet av juli. Kompletteringar har begärts in och ärendet tas upp till beslut i början av december.

I vinter kommer även kontakter att tas med såväl Fredrika/Åsele som Lycksele för att påbörja ett långsiktigt marknadsföringssamarbete av ekomuseet.

Stöd gärna hembygdsföreningens arbete genom att bli medlem. Medlemsavgiften är 25 kr, men blir fr o m 1 maj 2009 kr 50:-, som enklast insättes på vårt postgiro nr 26 19 17 - 9.

Till sist ett stort tack till alla som engagerat sig i verksamheten och ett speciellt varmt tack till Paul Karlsson, Sonja och Tomas Holmström!

God Jul och Gott Nytt År!

***önskar styrelsen för
Hembygdsföreningen Ekomuseet
Lappmarksbyn Vargträsk***

*Elisabet Lycksell, Jan Östen Sölvebrand,
Anette Norberg, Håkan Eleblad, Gun Rehnman,
Stefan Svensson, Elisabeth Nilsson*

Rågmjölslimpan

Konditorierna Ritz och Ågrens (sedermera Sandströms) var omtyckta inneställen under min ungdomstid. Från byar i Västerbotten anställdes unga flickor som expediter. De blev flitigt uppvaktade av byns ungkarlar och i ett par fall ledde uppvaktningen till äktenskap. De flesta flickorna stannade emellertid bara något år och försvann därefter till nya orter. Vi ungdomar försökte fördela kafé-besöken någorlunda rättvist och inga "Empty room" uppstod.

Jag tänker berätta för läsaren om en dråplig, ja nästan chockerande upplevelse en söndagskväll i den ljuvaste försommartiden. Den här sommaren skulle jag fylla 16 år och var mycket oerfaren seglare på erotikens ocean. Jag var trött och tänkte lägga mig tidigt för att orka stiga upp på måndagsmorgonen och cykla till Storsvartliden, där jag slet med en gräftyxa veckan lång. Mor Hilma, som börjat förbereda min kojmat, upptäckte att den obligatoriska rågmjölslimpan saknades.

Jag sprang i uppforsbacken den gamla vägen som passerade mellan Kooperativa och Ågrens. I dikeskanterna växte midsommarblomster och från berget nedanför Solgården kväkte en bergfink. På ett klädsträck utanför Norrmans dansade Alberts såptvättade vinterkalsonger vals. Malätta vinterkläder utlagda på bockar andades frisk luft medan flagglinor smällde i vinden. August kom ut på bron, borstade av sig svarvspån, avläste termometern och gick sedan in till Lina och kvällsgröten. Klas och Akvelina slamrade iväg med sil och mjölkhinkar till sommarladugården. Tora var i hönsgården och pullade.

Inne på Ritz satt några gäster kvar och pratade otvunget om kommande höslåtter. Det var bredaxlade bondpojkar från hem där det stod fem kor och en häst i ladugården. Därtill kom kalvar, får och höns. Grönskan hade kommit tidigt, de var de alla överens om. Solstrålar värmde jorden och gräsvallarna frodades i sluttningarna mot sjön. Kornet var nysått och grodden kunde skönjas. Kohagar nere vid stranden var reparerade och stod på stadiga ben i det grunda vattnet ända fram till Yllibacken. På land rundade hägarna stenbumlingar och fortsatte frimodigt vidare genom snårigaste buskage. Resonemangen skiftade karaktär och ämnen kom och gick som morkullor i skymningen. Mygg och knott var under kraftig tillökning och fruktades av alla. Alvar gjorde en konstpaus innan han fortsatte att prata om myggens fortplantning, om självaste kärnan i insekternas kärleksliv. Någon bondson gjorde själv mål i sin iver att framställa sina tankar. Emellanåt smuttade de på det heta kokkaffet och åt bakelser med sked.

Vid ett bord med insyn till kakdisken satt Tore och Mangot. Jag satte mig där och beställde in en Parisersmörgås. Mangot och jag hade under vintern varit borta från byn för att studera, vilket egentligen var bortkastad tid en-

ligt många äldre. Detta blev mer än tydligt för mig, när jag inte visste vad en paletå var för något. Frågan om det varma klädesplagget ställdes av en yngre gift man som inkasserade min okunskap som en extra belöning. Jag skändes oerhört mycket över att realskolan ej undervisat oss elever om moderna, varma ytterplagg. Då hade jag sluppit frysa den gångna, kalla vintern förutsatt att jag haft pengar att köpa en paletå. Att vi lärt oss Euklides geometri värderades inte högt, isynnerhet som kunskapen om parallella linjer, trianglars ytor och vinkelsummor ej kom till praktisk användning i bondelivet.

En av mänsklighetens största matematiker, Gauss, fick dock nytta av vetenskapen om triangelns vinkelsumma när han tvingades arbeta som lantmätare för sitt uppehålle. Vid en av dessa förrättningar berättade han för en ung kvinna att den metod som användes utgick ifrån att triangelns vinkelsumma var 180 grader. Till hans stora förvåning visste flickan att vinkelsumman var större när måtytan låg på en sfär. Flickan blev senare uppvaktad av Gauss vilket ledde till äktenskap.

Den unga expediten kunde varken Euklides eller sfärisk geometri. Hennes geometriska former var trots detta ytterst tilltalande med korrekta vinkelsummor. Tore var märkbart dragen till flickan som doftade ljuvligt. Några timmar förflöt och stängningsdags närmade sig. Vid bordet intill mattades samtalet när väderprognoserna repeterats ett antal varv. Till slut var vi tre pojkar ensamma i lokalen och förberedde oss för avfärd.

Ibland är det svårt att avgöra vad som är orsak och verkan. "Chaos-theory" beskriver uppförandet hos vissa dynamiska system – system som är extremt känsliga för begynnelsevärden. Populärt är att referera till fjärilseffekten. Kaotiska egenskaper kan iakttas hos naturliga system som t ex väder. I sin yttersta konsekvens kan en fjäril på södra halvklotet genom att fladdra med sina vingar orsaka att vi drabbas av snöstorm här i norr.

Henri Poincaré upptäckte "chaos" redan 1890 när han undersökte om vårt planetsystemet enligt Newtons lagar uppförde sig stabilt. Projektet sponsrades bland andra av kung Oscar II. Poincaré utgick från tre-kroppars problemet, ett av den matematiska fysikens svåraste problem. Han fann att planeterna roterade icke-periodiskt utan att vare sig avlägsna eller närma sig en fast punkt.

Den lek vi tre unga pojkar utförde kanske inte i minsta detalj påminde om tre himlakroppars rörelser men på något vis skapade vi "chaos" hos den fagra expediten. Flickan själv satte begynnelsevillkoren som tillsammans med våra reptilhjärnor bestämde det fortsatta händelseförloppet. Min förmåga att förutse kamraternas insatser var ytterst begränsad och inga varningsklockor ringde när leken blev mer avancerad än vad som tillåts på ett konditori vid stängningsdags.

Vi närmar oss punkten – no return – och avslutar den erotiska resan lika snabbt som när man blåser ut ett stearinljus. När gårdsgruset skrapar

under våra skosulor kommer jag ihåg rågmjölslimpan. Tore och Mangot följer mig runt knuten och väntar nedanför köksbron medan jag försiktigt knackar på dörren. Den öppnas direkt och flickans högerarm slungas ut mot mig. Hon grabbar tag i min tröja och rycker in mig i huset medan jag förvirrad börjar prata om rågmjölslimpor. Hon skrattar gott för hon tror sig förstå anledningen till att jag kommer tillbaka. Likt en spindelhona är flickan beredd att kräva sin tribut och sedan äta upp mig. Viljelös förs jag in till hennes rum och här utvecklar sig fortsättningen oerhört dramatiskt. En Vampyr kan knappast anfalla bytet snabbare än flickan som tydligen är upphetsad upp över öronen.

Utanför väntar Tore och Mangot otåligt och börjar spekulera i de mest korkade banor. När jag omsider kan komma loss ur vampyrgreppet och kan titta ut genom fönstret noterar jag att sommarkvällens ljus och värme dröjer kvar. Halvvägs upp i gårdsbjörken, gömda i trädets grönska, sitter Tore och Mangot som kråkor och kikar in i rummet från första parkett. Åsynen av kamraterna ger mig krafter att slita mig loss och kräva att få köpa en rågmjölslimpa. Hela veckan måste jag dölja min hals för att inte behöva stå till svars för märkena efter Vampyren.

Flickan ringde mig från sin hemby och jag lovade komma och hälsa på en söndag. Medan jag cyklar uppför de branta backarna på Vindelvägen är tankarna angenäma. Känslorna skenar iväg och på Lekattmyren är de stupstående. När jag är kommen till Giarmyren startar en mer sansad tankeprocess. Jag är i början av mitt liv, fri och obunden. Är jag beredd att inleda ett förhållande med en ung flicka och offra friheten? Jag passerar Floxen med det brunfärgade vattnet från Bladtjärn. Höljan nära vägtrumman för in tankarna på getarsommaren 1943. Här satt jag många timmar och täljde barkbåtar medan Jan-Pers, Pell-Pers och Erik Öhrmans kor och kalvar betade i landsvägsdikena mot Risberget. Nu är jag åtminstone fri på helgerna vilket ger livet nya möjligheter. De vitt skilda tankarna sammanflätas men behåller ändå sin självständighet – jag både vill och inte vill fortsätta till flickan. Vid Risbergets fot tar förnuftet över och motivationen avtar. Att cykla grusvägen till Bastuträsk för att krama en flicka och sedan cykla tillbaka känns inte särskilt nödvändigt. Innan Kvarnbäckens brus hörs är farten så låg att gränsen för stillastående infinner sig. Jag gör helt om och cyklar med friskt mod tillbaka till min ungdom. Flickan från Bastuträsk och jag träffades aldrig mera och våra livslinjer löper till synes parallellt eller är t o m divergerande i den Euklidiska geometrin.

Hans Gustafsson

KOM IHÅG
REFLEXEN!

Årets Storfiskare fortsätter 2009

Under de senaste vintrarna har man i Örträskbygden pimpelfiskat tre lördagar på raken och det inte bara i respektive tävling utan även sammanlaget under epitetet Årets Storfiskare.

- Det blir en fortsättning även denna vinter, det var ett självklart beslut, berättar Jan Östen Sölvebrand i tävlingsledningen.

I Örträskbygden och då mer precist i byarna Långsele, Vargträsk och Örträsk inledde man 2006 ett pimpelsamarbete.

- Vi pimpeltävlar tre lördagar på raken, varje tävling är självklart på sitt sätt unik, men av de som deltar i alla tre tävlingarna utser vi också Årets Storfiskare såväl i vuxen som barnklass, berättar Vargträsk Intresseförenings ordförande Jan Östen Sölvebrand vilken ingår i tävlingsledningen tillsammans med Sverker Jonsson, Öre-Långsele Fiskevårdsområde och Rolf Wahlberg, Örträsk Fiskevårdsområde.

I utvärderingen av förra vinterns pimplande så...

- Kunde vi glatt konstatera deltagarrekorde i samtliga tre deltävlingar.

Representanter för byarna och föreningarna hade redan i somras en första planeringsträff för pimplandet vinter 2008/09, i december träffas man en andra gång i Långsele.

Faktum är dock att tävlingsdatumen redan fastställdes för ett bra tag sedan.

Premiär för Årets Storfiskare 2009 blir det i Långsele lördag 4 april, fortsättning i Vargträsk påsklördag 11 april och final i Örträsk lördag 18 april.

Från vänster Jan-Östen Sölvebrand, Kalle Svalberg, Martin Axelsson, Staffan Königsson, Sigge Vesterlind, Sverker Jonsson och Bernth Wahlberg var på plats när 2009-års upplaga av Årets Storfiskare i Örträskbygden började planeras.

Foto & text: Gunnar Eriksson

ÖREGÅRDEN OCH BYNS FRAMTID

En arbetsgrupp har bildats på initiativ av Hembygdsföreningen

Policyn har varit att gruppens sammansättning ska vara:

- A) så partipolitiskt neutral som möjligt
- B) åldersblandad
- C) ha en bred förankring genom föreningsrepresentation
- D) neutral när det gäller personer som står i beroendeställning till kommunen.

Vår målsättning i första hand är att vid fullmäktige den 15e dec. göra en uppvaktning där vi presenterar våra synpunkter och krav.

Det förslag, som kom upp på stormötet, att kommunledningen ville sitta ned med en ev. samarbetsgrupp för att utreda och diskutera, tar vi inte ställning till i dagsläget.

Vi vill ha möjlighet att utreda alla tänkbara alternativ när det gäller byns framtid och få svar på de yrkanden som ställdes på stormötet, innan vi sätter oss ned i förhandlingar.

Eftersom beslutet redan är tagit, **enväldigt**, i socialnämnden är det ju tidsmässigt ingen brådska att agera.

Vi presenterar här adresslistan med förhoppning att ni:

Dels kan känna förtroende för att vi gör så gott vi kan

Dels att ni tar kontakt om ni har frågor eller synpunkter som vi kan ha nytta av

Anna Börjesson	070-2110666	annaborjesson81@hotmail.com	ÖIF
Göte Edvinsson	0932-30155	Kommunmedborgare	
Margoth Elfving	0932-30075	marelf@telia.com	ÖHF
	070-2767226		
Margot Ericson	0932-30087	Pens.fören. Vågorna	
Åke Runnman	0932-30002	ake@runnman.se	Hemsidan
	070-2820002		
Karl -Göran Svalberg	0932- 30056	Byamännen	
Anders Söderlund	0932-30105	info@ortrask.net	Räddn.tj./ f-tagarna
	070-6251088		
Linda Öhrman	0932-30114	laban1@swipnet.se	ÖSK
	070-3561797		

Glöm inte att gå
in på

www.ortrask.se